

EDINOST

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gld. 6.—
za polu leta 3.—
za četrt leta 1.50

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 4 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne osira.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Torrente št. 12. Vsako pismo mora biti frankovano, ker ne frankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglaš in oznanila se račune po 7 nov. vrstica v petitu: za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate prejemajo upravnistvo v ulici Torrente 12. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinosti je moč«.

Iz deželni zborov.

Deželni zbor Tržaški.

Vtorek 17. t. m. je imel deželni zbor tržaški javno sejo. Začetek malo pred sedmo uro zvečer. Deželni glavar dr. Bazzoni; vladni zastopnik dvorni svetnik vitez Rinaldini, navzočih 34 poslancev.

Zapisnik zadnje seje se odobri in zatem predstavi deželni glavar zboru višjega deželnega sodišča svetnika dra. Danelona kot zastopnika pravosodnega ministerstva.

Poročevalec Dompieri čita načrt zakona ob osnovi nove zemljišne knjige in oznanja, da je to uže drugi popravljeni načrt, kateri je sestavljen poseben odsek, da se olajša potrditev zakonske predloge. V tem odseku so bili: dvorni svetnik vitez Rinaldini in svetnik višjega deželnega sodišča dr. Danelon sta zastopala vlado, poslance dr. Piccoli in poročevalec, kakor zastopnika deželnega odbora.

Deželni glavar odpre na to glavno razpravo, o kateri spregovori prvi poslanec g. Nabergoj.

Omenja, da načelno ni proti temu načrtu in da priznava potrebo nove zemljišne knjige, nikakor pa se ne strinja s 3. točko načrta, ki zahteva, da bi bil edini italijanski jezik veljaven v zemljiških knjigah. Opira se v svojem lepem govoru ob dva starejša dvorna dekreta, iz katerih se posnema, da Vlahi nima pravice zahtevati, da bi se vknjiževalo samo v italijansko, namreč dvorni dekret 1. maja 1781. št. 13 in dvorni dekret 22. decembra 1835. št. 109 govori, da stranke morajo priložiti v slučajih, ako listine niso pisane v uradnem ali kakšnem deželnem jeziku, prestavo iste listine v uradnem ali kakšnem deželnem jeziku. Prepričan je, da večina posestev v tržaški okolici pripada Neitalijanom, temveč Slovonom, ki imajo po zakonu v Avstriji ista prava zahtevati vknjiževanja v lastnem jeziku kakor vsak drugi narod. Slovenščina je v Trstu deželni jezik, in se ga mora upotrebljevati v vseh javnih uradih in tudi v zemljiških knjigah. Ta točka se zatere proti državnemu temeljnemu zakonu, in naslanja se ob vse navedene razloge je prepričan, da bode glasoval z njim proti tej točki vsak izmed gg. poslancev, komur je ravnopravnost sveta. (Samo ob sebi se umeje, da je bila najeta peščica postopačev, plačanih razgrajalcev in golobradnih židovskih nezadovoljencev, ki je na galeriji zopet pokazala svojo italijansko-tržaško poulično oliko.)

Posl. Luzzatto se trudi dokazati, da se Slovencem ne dela nobene krivice, da ni bilo doslej pritožeb zaradi vpisavanja v italijanskem jeziku, ki se rabi v zemljiških knjigah uže mnogo desetletij in vpleta tudi neparlamentarno šalo v svoj govor.

Posl. g. Nabergoj mu izvrstno ugovarja; pobija ga s istim dogovorom, da bi se ne bil nikakor oglašil in upiral, da ni deželni odbor tržaški ustanovil izključivo same italijansko-tržaške veljavne za vknjiževanje.

Min. zast. dr. Danelon javlja, da hoče svoje mnenje izraziti o tretjem čitanju.

Posl. Dompieri trdi, da 3. člen tega načrta ni protiven določbam §. 19. drž. ust. zak., opisuje nered, kateri bi nastal, ako bi se vodila zemljiška knjiga v raznih jezikih posebe. — Načrt se sprejme s 33 glasovi, poslance g. Nabergoj ne glasuje. Preide se k tretjemu čitanju.

Min. zast. Danelon predlaga, naj se začetek zakonskega načrta promeni „Z dovoljenjem deželnega zbora tržaškega itd.“ v „Na predlog dež. zbora trž. itd.“ Vname se daljša razprava, katere se udeležijo vladni zastopnik, poslanci M. Luzzatto, Piccoli in poročevalec Dompieri. Naposled se sprejme, kakor je predložil deželni odbor.

Sprejmeti se tudi točki 1. in 2. po dolgej debati mej poslanci Janovec, Burgstallerjem, M. Luzzattom, Venezianom, Piccolijem, Dompierijem in min. zastopnikom. Posebno živahna je bila razprava o 3. točki. Min. zastopnik predlaga, naj se izpuste iz načrta vse točke, katere prehajajo mejo oblasti deželnega zbora in zaradi katerih bi se morebiti zakon ne potrdil. Odgovarjajo mu poslanci Piccoli, Venezian, Luzzatto in Burgstaller, pobijajoč vsak na svoj način jezikovno naredbo pravosodnega ministra. Po odgovoru min. zast. Danelona in vladnega zastopnika dvornega svetnika vitez Rinaldinija preporeča poročevalec dr. Dompieri, naj se sprejme načrt 3. točke zakona brez promene.

Glasovalo je zanj 32 poslancev, proti samo poslanca gg. Nabergoj in Nadlišek.

V četrtek 19. t. m. je bila zopet javna seja. Deželni glavar jo odpre ob 6³⁰ zvečer. Vladni zastopnik vitez Rinaldini in min. zastopnik, svetnik višjega deželnega sodišča dr. Danelon ter 39 poslancev navzočih.

Zapisnik poslednje seje se potrdi. Bere in sprejme se 4. točka ob osnovi nove zemljiške knjige. O 5. in 6. točki predlaga dr. Danelon nekatere promene, na katere se pa zbor ne ozira, in posl. dr. Brunner pravi, naj se dovoli posestnikom v okolici, da vknjižujejo svoja zemljišča ločena po katastralnih številkah, ali pa urejena po velikosti gospodarstva kakor celoto. Vname se daljša razprava med dr. Brunnerjem, dr. Piccolijem, dr. Danelonom, Consolom in dr. Dompierijem.

Nadaljne točke so se malone vse odobrile. Ker je med neko debato bil nastal šum in nemir na galeriji, pritoži se Burgstaller deželnemu glavarju in zahteva red, sicer ostave poslanci manjšine dvorano. (O prilikah, kadar se naš poslanec gosp. Nabergoj oglaš, tedaj ne čujejo ropota, ni mestni župan, ni deželni glavar, ne gosp. Burgstaller, niti kakšen drugi poslanec bodi si večine ali manjšine. Op. ur.)

20. §. tega načrta govori o zaupnih možeh, tako imenovanih „fiduciari“, ki se glasi izvirno: „Due persone di fiducia scelte dalla delegazione municipale di Trieste fra gli abitanti del comune catastrale di cui si tratta, assisteranno come testimoni giudiziali alle verificazioni.“ V našem jeziku bi se to dalo razložiti, da ima tržaška delegacija izbirati za vsako katastralno občino posebe izmed prebivalcev po dva zaupna moža, ki bi bila sodna svedoka.

Gosp. Nabergoj predlaga, naj se ta točka tako popravi, da bi gospodarji sami si izbirali izmed svoje srede po dva zaupna moža in ne delegacija, kajti mi Slovenci nemamo nobenega zastopnika v deželnem odboru in si uže danes lahko mislimo, kakšne zaupne može bode volila delegacija, izvestno take, ki ne bodo delali nikakršne česti ni občini, niti delegaciji. Ker tega predloga ni podpiral drugi poslanec, ni se glasovalo o njem.

Nastopne točke 21—39 so bile vse sprejete.

Konec seji ob 9. uri zvečer.

Isterski deželni zbor.

XI. (tajna) seja dne 17. dec. 1887.

ob 6¹⁵ uri zvečer.

Predsednik predlaga, naj se dovoli vdovi dež. uradnika Venierja pokojnine 480 gld. na leto. Predlog se sprejme soglasno. Dalje je odobrila večina predlog, da se imenuje dr. And. Amoroso ravnatelj dež. kreditne banke za 15 let, z letno plačo 2500 gl. in da nastavi deželni odbor tajnika po svojej volji.

XII. seja dne 19. decembra 1887.

Navzočih 25 poslancev, galerija polna. Zapisnika X. in XI. (tajne) seje se potrdita.

Predsednik čita zatem pismo dr. Amorusa, v katerem se zahvaljuje na imenovanju za ravnatelja deželne kreditne banke.

Preide se na volitev člena deželnega odbora namesto odstopivšega dr. Amorusa. Izmed 12. zastopnikov vanjskih občin, ki imajo volilno pravico, bilo jih je 10 navzočih; 3 so oddali prazne listke, 7 jih je glasovalo za dr. Canziana, odvetnika v Poreči. Isti se takoj zahvali večini na iskanej časti ter obljubi, da bode delal kolikor mu bode moči v propeh pokrajine.

Vladni zastopnik vit. Ellushegg odgovarja na razne interpelacije v italijanskem jeziku. Omenja, da se služi italijansko iz raznih vzrokov, katere je uže enkrat omenil. Odgovarja dr. Amorusu na interpelacijo glede izročanja pošte isterskemu parobrodskemu društvu, čitajoč odpis poštnega ravnateljstva v Trstu, katero se hoče o tej zadevi natančneje obvestiti. — Dr. Volariću odgovarja na interpelacijo glede urejenja javnega stanja v Istri, poudarjajoč, da se rabi jezik, kakor zahteva zakon; uradniki, posebno politični, so tako razdeljeni, da morejo služiti Italijanom in Slovonom; z osnovanjem slovanskih šol da se ne zakasnuje; iskavnice za novozidane poslanece so pisane v jeziku deželnega odbora (italijanski) in v jeziku c. kr. vlade (nemški). Posl. dr. Volarić je vladnemu zastopniku večkrat segel v besedo s klici „ravnopravnost“ i. dr. Vit. Ellushegg odbija konečno napade na svojo osebo in pravi, da je imenovanje vladnega zastopnika za deželni zbor stvar deželnega namestnika, zaradi tega ne more biti to imenovanje predmet interpelaciji. Odgovarja zatem na drugo interpelacijo dr. Volarića glede odbijanja hrvatskih in slovenskih spisov od strani deželnega odbora. Čita v italijanskem prevodu obe točki interpelacije in odgovarja na prvo zanikavno (negativamente), na drugo pa, da dež. namestnik ni v stanu stvari razvideti, niti karkoli storiti v tem obziru, ker predsednik, odnosno deželni glavar ne zavisi od njega. Po §. 42. pokrajinskega reda ima deželni glavar storiti potrebne korake, ako deželni odbor kaj nepostavnega stori.

Predsednik opazi zast. manjšine, da bi morala biti interpelacija na njega odpravljena, on jo je izročil vladnemu zastopniku, ker ilirskega jezika ne zna. Očita posameznim zastopnikom manjšine, da se služe jezika, katerega niti on, niti udje deželnega odbora ne poznajo. Napadi v tem jeziku da so tedaj brezobrazni. (Bravo! na desnici). Dr. Laginja vpraša predsednika, ako ima še poverjenje krone, zast. Spinčić v Volarić pa, ako ima še svoje pravice?

Predsednik jezno odvrne, da jih pripozna, zast. Spinčić pa: „In mi se jih služimo!“ Hoče spregovoriti dr. Laginja, ali predsednik ga takoj zavrne, rekoč, da se preide na dnevni red.

Poročevalec dr. Campitelli izveščuje o prošnji nekaterih lošinskih brodovlastnikov o pomanjšanju davkov. Preporeča, naj se jim popusti dohodarina, katere tudi ogersko-hrvatski brodarji ne plačujejo in naj se jim zniža deželna doklada.

Zast. Volarić spregovori nastopno:

Visoki sabore! Izjavljam takodjer u ime mojih poštovanih drugov, da čemo glasovati za predlog finančalnega odbora, jer držimo, da je skrajno vrieme, da se u pomoć priteče brodovlastnikom naše pokrajine. Naša mornarica danomice propada i pravedno je, da ju podpomazemo i u koliko moguće pridignimo. Dapače, ja bi segnuo još dalje u stvari.

Glasovita nekad brodarica u Malom Lošnju sada je tako rekuć sapuštena, i onaj grad svakim danom sve to više propada, jer po svomu položaju neima drugoga probitka, nego na moru, a parobrodi su progutali sav promet i svu trgovinu.

S druge strane je obćenje izmedju naših otokah i kopna jako slabo uredjeno. Izuzam ono nekoliko puta na tjeđan što dolaze „Lloydovi“ parobrodi, poštu primamo iz Rieke, od kuda ide na Kraljevicu i od onuda na Voz preko mora. Od Voza poseban poštonoša ju donasa na Omišalj, od onuda na Malinsku pa u Krk i onda preko mora na Merag u Cres, od kuda tekar ide po kopnu, tičeć Osor u Lošinj.

Uvažujući sve ovo, koristno bi bilo po Lošinj i ujedno bi se bolje uredilo obćenje naših otokah medjusobno i sa kopnom, kada bi pokrajina i vlada podpomogli, da se u brodarici u Malom Lošnju sagrade dva parobrodica, koja bi svakim danom polazila od onuda sa strane prama Velikom Lošnju, dok bi se presjekla Prevlaka u Krk. Od onuda dalje, tičeć Merag na Creskom i Malinsku na našem otoku, na Rieku i obratno. Ovim parobrodicem imala bi se dakako uz primjerenu godišnju pripomoć povjeriti i pošta, i tako bi se bar donekle pomoglo onim našim stranam i vlada nebi za stalno toliko trošila, koliko danas troši na poštu po naših otocih. Nesmije se ovdje mimoći takodjer okolnost, da je u Lošnju sielo c. k. kotarskoga poglavarstva, te da je i s te strane potrebno, da se bolje uredi obćenje izmedju naših otokah, a posebno Lošinja sa kopnom.

U tom smislu preporučio bih dakle našem slav. zemaljskomu odboru, da poduzme dalnje dogovore sa c. k. vladom i da predumji iz pokrajinske zaklade, ili kojim drugim načinom gleda oživotvoriti ovu stvar, toli korisnu po Lošinj i potrebitu za naše strane.

Zast. dr. Bubba predlaga konec razprave in nato se prejmo predlogi dr. Campitellija enoglasno.

(Dalje prih.)

Goriški deželni zbor.

X. seja 4. januarja 1888.

Ko se potrdi zapisnik, prečita deželni glavar pismo, s katerim se poslanec Gasser odpoveduje poslanstvu. V tem pismu pravi, da je stavil v deželnem šolskem svetovalstvu predlog, kateri je dal povod interpelaciji dr. Venutija, dr. vitez Tonkija, dr. Verzeznassija in tovarišev, iz lastnega nagiba in da je ponosen na to; da je sprožil predlog, ko je bila na dnevnem redu razdelitev nagrad med tiste učitelje, kateri so na ljudskih šolah prostovoljno poučevali nemščino; da je v nekatereh ljudskih šolah na Goriškem uže sedaj uvedena nemščina kot učni predmet; da je v Avstriji neobhodno potrebno, da se vsakdo nauči nemščine, katera ugaja kmetškemu gospodarju, kakor kupcu v trgovskih zvezah z drugimi deželami cesarstva; da jo mora znati tudi rokodelec, kateri se hoče v svojem obrtu izobraziti zvanaj mej ožje domovine; da sploh, kdor zna nemški, laže najde zaslužka in si tudi kot vojak pomaga do više stopinje, da je nemščina mogočna vez, katera veže mej seboj posamezna ljudstva v državi in vsa skupaj pa na slavno vladajočo dinastijo; da je po tem takim v korist ljudstvu samemu, da se več ali manj uči nemščini. Zato da je predlagal, naj se nemščina uvéde kot obligaten predmet v vse ljudske šole na Goriškem (kar se pa ne zamenja z narodnim učnim jezikom, kakor bi utegnol kdo meniti.)

V načinu, po katerem se je pripravila interpelacija in v njenih izrazih zapazuje g. Gasser, da se njegovo postopanje graja, in to ga močno boli.

A v istej seji ga je močno zadel še drugi udarec. Kot poročevalec deželnega odbora je predložil svoj referat o novejši deželni blaznici in dotični načrt, da se izroči odseku 7 udov v obravnavo.

Skoro celo leto, pravi da se je trudil s tem delom, da je na svoje troške obiskal blaznice v Ljubljani, Feldhofu, Ce-

lovci in Pergine na Tirolskem in da je na tej podlagi sestavil načrt — tehnično delo — katero bi ne bil kot deželni odbornik dolžan pripraviti. — Po predlogu se je volil odsek, a proti vsem parlamentarnim običajem izključil se je predlagatelj in poročevalec.

Zato — ne da bi hotel presojati glasovanje častivrednih gosp. poslancev — odloži samo svoj mandat kot deželni poslanec in odbornik.

Zbor je vzel molče na znanje Gasserjevo odpoved.

Predsednik pa je omenil, da bo v sled te odpovedi v prihodnji seji volitev novega odbornika eventualno tudi namestnika, ako bi kateri sedanjih namestnikov prišel na odbornikovo mesto.

Dalje pravi predsednik, da ker je vitez dr. Tonkli po boleznih zadržan udeleževati se dalje letošnjega zborovanja, treba bo finančnemu odseku voliti novega predsednika in sploh dopolniti tiste odseke, v katerih sta bila Tonkli in Gasser.

Nekatere nove peticije se izročijo dotičnim odsekom.

Po prestopu na dnevni red razvija poslanec Ivancič razloge o potrebi revizije, preuredbe in dopolnitve sedanjih deželnih cestnih postav, navaja, kako vsestranski pomankljivi so sedanje postavbe in koliko neprilichnosti prihaja od tod, da se ni moči pritožiti zoper volitve cestnih odborov, da v teh odborih niso primerno zastopane občine dotičnih okrajev, da so cestni odbori najavtonomnejši med vsemi avtonomnimi oblastmi, ker ni nikakor omejena njih oblast v nalaganju nakladov za cestne potrebe in ker je tudi za nadzorstvo nad njimi preslabo preskrbljeno itd. Njegov predlog se je izročil pravnemu odseku.

Dr. Abram poroča v imenu deželnega odbora o preudarkih za leto 1888. nekaterih občin. Po njegovem predlogu se potrjuje naslednji občinski davki:

1. Za občino Gorjansko priklad po 162⁰/₀ k neposrednim davkom in sicer 62⁰/₀ v denarju, 100⁰/₀ v službah, potem davščina 1 gld. 70 kr. od hl. piva in 4 kr. od vsacega litra žganjin.

2. Za občino Vojščevo priklad po 83¹/₂⁰/₀ k neposrednim davkom in davščina 10 kr. od litra žganja.

3. Za občino Solkan davščina po 6 kr. od vsacega litra špirt. žganja in po 12 kr. od vsacega litra špirta.

4. Za občino Livek priklad po 108⁰/₀ k neposrednim davkom, to je 33⁰/₀ v denarju in 75⁰/₀ v službah.

5. Za občino Grado priklad po 100⁰/₀ na užitnino vina in mesa, davščina 1 gld. 70 kr. od vsacega hl. piva in po 10 kr. od litra žganjin.

6. Za občino Čepovan priklad po 57⁰/₀ k neposrednim davkom, to je 27⁰/₀ v denarju in 30⁰/₀ v službah, davščina po 1 gld. od vsacega hl. piva in 2 kr. od vsacega litra žganja.

7. Za občino Veliki Repen davščina 1 gld. od vsacega hl. piva in 5 kr. od litra žganja.

8. Za občino Deskla priklad po 77 kr. k neposrednim davkom, to je 50⁰/₀ v denarju, 27⁰/₀ v službah.

9. Za občino Kal priklad po 95⁰/₀ k neposrednim davkom, to je 45⁰/₀ v denarju, 50⁰/₀ v službah.

10. Za občino Ciopris in Viškon davščina 1 gld. od vsacega hl. piva.

11. Za občino Kronberg davščina 10 kr. od vsacega litra žganja.

Dr. Abram poroča za pravni odsek o prošnji političnega društva „Slovenski jez“ v Brdih za omejitev ženitev in po odsekovem predlogu prestopi zbor brez ugovora na dnevni red o tej prošnji.

Jednakej usodi je zapala prošnja „Slovenskega jeza“ in nekaterih krajnih šolskih svetov, da bi se prepovedali javni plesi ali da bi se vsaj zabranili šolski mladini uhod do njih. (Poročevalec dr. Nik. Tonkli). O nagibih obeh teh sklepov hočemo poročati po končanem zborovanju.

Sledé poročila peticijskega odseka.

Poročevalec Del Torre. Druztvu sv. Vincencija v Gorici se dovoli 200 gld. podpore.

Poročevalec Mahorčič. O prošnjah Ajdovske, Čezsoške in Svetovske občine za podpore iz dež. zaloga za javna dela se prestopi na dnevni red.

Poročevalec Del Torre. Živinozdravniškemu dijaku Adrijanu Nardiniju se dovoli štipendij 200 gld.

Poročevalec Kovačič. O prošnji podpornega društva Dunajskih modroslovcev za podporo se prestopi na dnevni red.

Poročevalec Del Torre. Bovški občini se dovoli 50 gld. podpore za čipkarstvo.

Poročevalec Kovačič. Dunajskemu vseučiliščnemu druztvu „Asylverein“ se dovoli 50 gld. podpore.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Kakor pišejo razni listi, kani vzajemna vlada obeh držav v bodoče sklicavati delegacije majja meseca namesto novembra, kajti zasedanje delegacij novembra je krivo, da državna zborna avstrijski in ogrski ne rešita pravočasno državnega proračuna.

V štajerskem deželnem zboru je bila jako burna debata gledé Boessovega poročila o Pražakovej zemljiško-knjižni naredbi, ki daje Slovincem pravico v svojem jeziku vključevati svoja gospodarstva. To naredbo bi štajerski deželni zbor rad razveljavil, a težko se mu to posreči.

V deželnem zboru koroškem je bila te dni debata o posilnej delalnici. To prišlo je porabil koroški deželni predsednik in za njim poslanec vitez Illinger, da sta pala po Taafiju ter mu očitala, da se koroški kaznenci zato ne poboljšajo v ljubljanskej posilnej delalnici, ker tam vlada njim nesimpatični slovenski jezik, v katerem se poučujejo v veri. Vse te trditve so same izmišljotine, katere so gospodje Nemci pograbili, da bi jim bilo mogoče ohladiti si jezo nad vlado, posebno pa nad Slovinci.

V češkem deželnem zboru je bila debata o ljudskih šolah. Češki poslanci so se pritoževali o protipostavnem postopanju Nemcev v mešanih jezikovnih okrajih, kjer imajo oni večino. V takih okrajih delajo Nemci z vsemi silami na to, da prisilijo kolikormogoče čeških otrok v nemške šole. Proti takemu postopanju zahtevajo, da deželni šolski svet odločno postopa, kakor tudi, da hitreje rešuje prošnje in pritožbe čeških občin o šolskih zadevah. O volitvi v državni zbor Časlav-Chrudin-Kutna-Hora je zmagal mladočeh Herold.

V gališkem deželnem zboru sta se stavila dva nujna predloga in sicer: o žitnih skladiščih v Lvovu in Krakovi in da se znižajo tarife na Karl-Ludovikovej železnici. Preko prošenj nekaterih občin, da se uvede v ljudske šole obligatni pouk v nemščini, prešlo se je na dnevni red. Sklenola se je tudi resolucija, v kateri se pozivlje vlada, naj se o preosnovi srednjih šol ozira bolj na deželne potrebe ter varuje pri tem upliv deželnega zbora.

V ogerskem državnem zboru je govoril o priliki proračunske debate Meltzl v imenu erdeljskih Saksov. Rekel je, da so o preporodu ogerske države največ trpeli Nemci, katerim so Madžari vzeli ves upliv na zakonodajstvo, vzeli jim občinsko (municipalno) jednoto ter se jim vedno mešajo v verske in šolske stvari, vsacega pa, ki se poteguje za stare svoje pravice, nazivljejo izdajico. Ako hočejo Madžari utrditi svojo državo, naj se preveč ne vtikajo v kulturne zadeve ostalih narodov, naj ne upotrebijo vsega svojega vpliva in svoje moči v pomadžarjevanje, temveč v gospodarske svrhe, ki so nujnejše in potrebnejše.

Vnanje dežele.

Ruski car je v reskriptu moskovskemu guvernerju izrazil trdno prepričanje, da letos in še več let ne bo vojske. V enakem zmislu se je izrazil tudi nemški cesar v zahvalnem pismu druztvom rubežega križa. Zdi se zatorej, da položaj ni tako nevaren, vendar so začeli nezavisni ruski listi ostro pisati proti Avstriji in Nemčiji. Ob novem letu je odlikoval car po večini pristaše slovanske stranke.

Na Srbskem preti, kakor poročajo nekateri nemški listi, razkolj v liberalnej stranki. Mladi člani bojé se, da niso zadovoljni s postopanjem starih voditeljev za časa Rističevega ministerstva in hočejo za to ustanoviti mladoliberalno stranko, ki bo delala proti radikalcem in zagovarjala izključivo srbskonarodne interese, ne oziraje se nikako na slovansko vzajemnost. Stranka s tako ozkornim in smešnim programom se pač ne bo dolgo vzdržala. Kakor javljajo, bo ruska vlada odpozvala poslanika Persianija, ker se je preveč potegoval za liberalno stranko.

Stanje na Bolgarskem je še vedno tako neizvestno, kakor je bilo. Koburg in njegova vlada delata na vso moč, da bi si podaljšala življenje, a težko za dolgo. Začela so se baje da uže dogovarjanja mej dunajsko in berlinsko vlado zaradi odstranjenja neprijateljnega kneza. O uspehu teh dogovarjanj se pa ni mnogo nadejati, kajti znano je, da avstrijski in nemški oficijozni trde, da se hočejo držati be-

rolinske pogodbe. To trdi tudi Rusija, a vendar se ne morejo sporazumeti, ker nikakor nečejo priznati Rusiji pravice, katere ima na Bolgarijo.

Na Nemškem imajo sedaj vendar le o socialističnih novo postavah, od katere si vlada toliko obeta. Po tej postavi, ki je pa zelo temna, ima se strogo postopati proti onim, ki razširjajo prepovedane knjige in tiskovine in katerim je to delo nekak obrt. Kaznovati je take na najmanj dve leti zapora in tudi z izgonom.

Vsi francoski listi obžalujejo, da vlada ne postopa dovolj energično proti mestnemu zastopstvu parizkemu, ki se brani z vso odločnostjo vsprejeti v svoje poslopje Seineskega prefekta. Vlado so interpelirali tudi, ali kaj ve, da se je na magistrat snovala buna v slučajih, ako bi bil izvoljen Ferry za predsednika republike. Wilsonova zadeva o prodaji redov in dekoracij je vedno bolj zamotana.

Italijani v Afriki niso prave sreče; kakor so poročali te dni nemški listi, bili so uže enkrat po Abisinijah premagani. Italijanski listi to vest odločno zanikavajo. Položaj generala Marzana je, kakor poroča „Indépendance Belge“, silno nevaren in se general ne bo mogel vzdržati na svojem mestu, ako ne dobi podpore. Negus zapoveda armadi 80.000 mož. Vse te vesti so pa nezanesljive, kajti abisinsko armado cenijo vsak dan drugače.

DOPISI.

Iz Celovca. — (Zadnji dnevi č. g. A. Einspielerja.) — Telegraf Vam je uže poročal, da je umrl naš monsignor A. Einspieler. Bolehati je začel uže decembra meseca. Vse moči so ga začele zapuščati in želodec mu ni probavljaj jedi. Sorodniki so poklicali g. Haderlapa, da je začel zopet sodelovati pri „Miru“. Čestiti starosta A. Einspieler se je še nekaj dni ustavljal boleznim, ter z naslonjača bistrega uma dajal svoje ukaze. Slednjič pa ga je slabotnost vendar potlačila v postelj, iz katere ni več ustal. Moči njegove so pešale od dne do dne. Smrtni boj je bil zelo mučen. Tri dni je ležal brez zavesti, pa vedno vzdihoval in z rokami mahal, ker mu je zmanjkovalo sape. Pritisnola je namreč vodenica in noge so mu začele otekati, pozneje tudi život. Oteklina je menda tiščala na pljuča in ostali drob, da je tako težko dihal. Morebiti je bil kateri drugi vzrok, ker nisem zdravnik. Najhuje mu je bilo 14. t. m.; sreča, da najbrže svojih bolečin ni čutil. Usmiljena sestra, ki mu je stregla, rekla mi je, da mu je menda voda stopila v možgani in mu tako vzela zavest. V resnici se ni več zavedel. 15. t. m. je bil uže bolj miren in 16. t. m. zjutraj je mirno zaspal. Pogreb je deneš 18. jan. Od jutra do večera tekajo ljudje po stopnicah, da ga škrope. O pogrebu prihodnjič kaj, če me druga poročila ne prehitijo. Vodstvo lista „Mira“ bo prevzel rajncega strižnik č. g. Gregor Einspieler, mestni kaplan v Celovci in odbornik družbe sv. Cirila in Metoda. Upati hočemo, da bodo slovenski rodoljubi ta potrebiti list izdatno podpirali z dopisi, duševno zaslonbo in naročninami, tudi pod novim lastnikom, ki je istih nazorov in istega domoljubnega srca s svojim strižcem.

Prosek 17. januarja. [Izv. dop.] V nedeljo 15. t. m. imeli smo tu prav lep večer. Mlado, šele pred nekaterimi meseci ustanovljeno pevsko druztvo „Hajdrih“ je stopilo tega dne v drugo na oder. To druztvo je prepotrebno na Proseku, da se ohrani prava narodna zavest. Res je, da imamo še drugo, namreč „bralno druztvo“, katero obstoji uže več let in bi moralo letos obhajati svojo desetletnico. A bati se je, da druztvo preneha, ker ima premalo udov in zaradi tega vedno bolj hira, da ni imelo uže par let nobene veselice. Ravno to druztvo se more ponosno spominati preteklih let, v katerih je imelo mnogo prav sijajnih veselic. Zategadelj pa mora pevsko druztvo „Hajdrih“ tim bolj napredovati, tim bolj delati v razvitek naroda, da postane za Prosek to, kar je bilo „bralno druztvo“ za časa svojega cvetočega obstanka. Upamo, da bo mlado druztvo v tem zmislu napredovalo.

Veselica se je vršila v dvorani gostilne Lukša. Kmalu po šestih zvečer je bila dvorana polna domačih in tujih poslušalcev, ki so nestrpnost pričakovali začetka. Tudi mnogo odlične gospode iz Trsta in drugih bližnjih krajev nas je počestilo.

Pevci so nastopili s Hajdrihovim zborom: „Nisem Nemeec, dekle lepo“, ki se je dobro izvršil. Pri drugej točki „Jefte-

jeva prisega“, katero je deklamovala gospodična Gregorič, videlo se je, da je bila deklamovalka svoje nalogi večja. Naslednja točka: Hajdrihova „Sirota“, čveterospev z alt-solom se je točno pela, tako tudi točka Ch. Danela „Fantasie brillante“ za gosli in glasovir. Ugajale so občinstvu tudi nastopne tri točke: Zaje „Hrvaticam“, z bas-solom, Mašek „Sanja“, čveterospev in Grbič „Slovanski brod“. Mej vsako točko je sviral orkester. Zadnja točka „Eno uro doktor“, burka v ednem dejanji, prouzročila je med poslušalci mnogo smeha. Najbolje sta izvedla svoji nalogi gosp. E. Slavik in gospodična Nadlišek, prvi kot sluga, druga kot služkinja doktorja Žrjala. — Po veselici je pričel ples, ki je trajal do ranega jutra. Med tem ko se je mladina sukala in vrtela, zbralo se je mnogo gospodov v postranskej sobi, kjer je poslušalce razveseljeval tržaški kvartet pod vodstvom g. Bartlja. Vršile so se razne napitnice. Tu se je pri veselici mizi nabrala v trenutku svetlica 8 goldinarjev v blagi namen, za društo sv. Cirila in Metoda. (Denar se je izročil g. blagajniku trž. moške podružnice. Ured.)

Gostje so se razšli v nadeji, da bi se v kratkem zopet sešli ob enakej veselici.

Naposled se preporeča mlademu druztvu „Hajdrih“, naj se zvesto drži vrlega prvomestnika g. Alojzija Gorjupa, ki ima za društo v resnici najboljšo voljo in veselje in mu kličemo: vztrajnost in srečen uspeh!

Gorica 18. januarja. [Izv. dop.] V nedeljo 15. t. m. obhajali smo v cerkvi sv. Antona obletnico prerane smrti nepozabnega nam rojaka in duševnega prvobornika g. Fr. Erjavca. O tej priliki opozorujemo slavni odbor za „Erjavčev spomenik in ustanovo“, da sklene svoje marljivo prvotno delovanje in konečno vendar le postavi primeren spomenik ranjcemu. Naj se uže prenese drago ostaline preblazega pokojnika ter se naj oskrbi dostojen kamen! Tudi o „ustanovi“ naj se kaj poroča in sploh završi nabera; ob enem pa izrekamo prečestitemu odboru našo izvenredno zahvalo in naše popolno priznanje! Naj on tudi na dalje oskrbuje „ustanovo“. Nabranih je blizu 2700 gld. Tako zna častiti narod svoje moč! Revni smo, a vendar storimo po svoje!

V soboto 21. t. m. ob 8. uri zvečer ima „slov. bralno in podporno druztvo“ v dvorani gostilne pri „Zvezdi“ na trgu sv. Antona svoj „ples“, pri katerem bo svirala vojaška godba tukajšnjega c. kr. polka pešev (14 mož). Ker je to jedini družbeni ples, kateri oskrbi odbor, bilo bi želeli, da se ga udeleži Slovenstvo iz mesta in okolice.

V nedeljo 5. februarja pa napravi odbor tega društva „Veliko besedo“ z novo urejeno opereto „Občinska seja“, uglasbena za česko gledališče. Besede, stavljene v pesniški meri, podale so se tu v Gorici. Spremljala bo opereto vojaška godba. Razven tega se bo igrala vesela igra „Pol vina in pol vode“. Vršile se bodo pesni, deklamacije in sviranje godbe. Res, prav lep večer nam obeta odbor „slov. bralnega in podpornega društva“. Takrat naj nikdo ne zamudi priti v Gorico v čitalnično dvorano, katero prepusti odbor „podpornemu druztvu“.

Dne 14. je sklenol naš deželni zbor svoje seje. Namesto odstopivšega Gasserja se je izvolil v deželni odbor in tudi v deželni šolski svet dr. Verzeznassi, odvetnik v Gorici. Hvaležni smo tudi dr. Nikolaju Tonkliju, da je interpeliral zaradi nameščenja sposobnega in deželnega jezika večšega okrajnega zdravnika v Tolminu.

Priobčil je te dni predsednik trgovinske zbornice Evgen baron Ritter posebno brošuro, v kateri kaže, kako bi se morale spremeniti sedanje kmetijske razmere v Furlaniji, da bi se pomagalo temu odledku Goriške. V prospeh take promene nasvetuje ozke železnice na par, ki naj bi prepregle Furlanijo ter vezale jo z Korminom, Gorico in Trstom. Bojimo se, da ostane vse na papirji. Prihodnost dokaže morebiti nasprotno.

V novejšem času se pridno giblje politično druztvo v Brdih „Slovenski jez“. Kaj pa dela naša „Sloga“, ne vemo. Vse kaže, da hoče uplivati dežela na mesto. Te dni dobimo novo narodno trgovino za papir, knjige in drugo pripravo te vrste. Z veseljem je pozdravljamo! Tako je prav! Drugo pot več! —

Iz Divače na Krasu, 13. januarja 1888. — [Izvirni dopis]. — (Novejša nesreča.) — Pred vsem prosim uljudno čast. g. urednik, da mi blagovolite sprejeti nekoliko vrstic, ker niste dobili po naključbi

uže mnogo časa nobenega dopisa naše občine iz tukaj. kraško-brkinskega geograf. meridijana. Namenil sem se. Vam poročati danes nekoliko o naših občinskih zadevah in opozoriti Vas na to, ali ker domače razmere temeljito in jasno poznam, dobro vedo, da stvar ni še povse dozorela, zatoj sem primoran odložiti to za nekoliko časa.

Letošnji zimski sneženi kadeš nam je zopet pouzročil v bližini 4 smrtnih slučajev ponesrečenih oseb, katere so slučajno našli domači ljudje pozneje po odnehanji slabega vremena v snegu.

Desetletna hčerka doma iz hribovskih Brkinov, katero so poslali stariši v Trst kupovat tobaka za drobno prodajo, vračala se je proti domu in obležala, kakor se pripoveda, med Kozino-Rodikom blizu isterske državne železnice v silovitej burji brez človeške pomoči ter mirno zaspala v Gospodu.

Druga nesreča se je pripetila 10. dne t. m. proti večeru na tukajšnji železniški postaji v Divači 24letnemu mladeniču Jožefu Žužeku (po domače: Purgarju). Hotel je nakladati premog in peljati kakor začasni kurjač isterske državne železnice osobni vlak v Pulj.

Ali človek obrača, Bog obrne. Prigodilo se je baš četrto ure pred odhodom dotičnega vlaka, da se je nekaj v stroji razpoknalo in dotičniku v levo oko priletelo, kar mu je prouzročilo prehudo bolečino, ker je moral potem vlak ostaviti in iti v tržaško bolnico.

Pravicoljub.

Iz Vedrana v Brdih, *) 17. januarja 1888. — (Požar). Ko je bilo prošlo nedeljo to je 8. t. m. vse ljudstvo pri sv. maši, javi se ogenj; zubelj je švigal uže skoz vrata in okna. Glejte bralci, kaj storé pametni in ročni možje! V nekaterih minutah je bil požar končan, pogasjen.

Tudi pijanec koristi časi. Seno je potem notri ves dan tlelo. Poškodovana družina in sosed so mirno zaspali in niso čutili, da se zopet kadi. Ob dveh urah popoldne dva človeka zagledata zopet še večji zubelj nego prejšnji dan, začneta vpiti na ves glas: ogenj, ogenj in tečeta zvonit; tako je bil v malih minutah ogenj v novič pogasjen.

Poškodovana Anton Marinič in Anton Busik oznanita to nemudoma zavarovalnici. Zastopnik „Feniksa“ pride isti dan pregledovat škodo. Drugi dan pridrdra zopet drugi voz s tremi gospodi, po drugej strani pride pa zidarski cenilec Zuprani, po domače Meštri Zuan. Kako se je cenilo, ni še natančno znano.

Domače vesti.

Pozor, p. n. gg. naročniki!

V vabilu na naročbo smo povedali, da se odslej naročnina za naš list pošilja naprej (vsaj za četrto leta) in da hočemo uvesti v upravnništvo strog red, kakor ga imajo malone vse slov. in tuje novine. Ker se na ta opomin niso do denes še oglasili z naročnino vsi čestiti gospodje naročniki, uljudno prosimo zatorej prav kmalu, najprimerneje s poštними nakaznicami!

Na čelu lista je označena cena: za vse leto gl. 6.— za polu leta » 3.— za četrto leta » 1,50 in vendar dobivamo od gg. naročnikov po 7 gl., po 5 gl., po 4 gl., po 3 gl. 50 novč., po 1 gld. 75 novč. in po 1 gl. Vse nam poslane svote so se natanko zabeležile. Vsak č. g. naročnik ve, koliko nam je poslal in po tem naj se izvoli ravnati prihodnjic.

*) Gospodov dopisnikov uljudno prosimo, da nam ne gredo in sploh priobčeno vredne dogodaje takoj javijo, in ne še le osem ali deset dni pozneje, ker potem novost ni več novost. Urad.

kadar zopet ponovi naročbo. Kdor nam je pa poslal premalo, blagoizvoli naj v kratkem dopolniti nedostatek.

Upraviništvo.

Deželni zbor tržaški ima drevo po 6. uri zopet sejo, v kateri se bode nadaljevalo razpravljanje ob osnovi nove zemljiške knjige. Ako se to izvrši, pridejo še druge točke na vrsto.

O gosp. vitezu Josipu Tonkliju, ki je bil žalilob nesrečen, da si je dne 27. decembra p. l. roko zlomil, javljamo na mnoga vprašanja iz mesta in dežele, da se mu po zdravniški izjavi roka prav dobro celi in da g. dr. uže v svojej pisarnici s strankami obučuje, ter upa, da mu bode uže 15. februarja mogoče iti na Dunaj v državni zbor, kar nas zelo veseli.

„Soča“.

Državna obrtna šola v Trstu se je slovesno odprla denes zjutraj ob 11. uri. Kakor neko posebnost moramo zabeležiti, da je tudi naše uredništvo doletela čast biti pozvanemu na to slavnost.

Ljubljanske srednje šole, gimnazija, realna in učiteljske so se zaprle po sklepu deželnega šolskega sveta za tako dolgo, dokler ne poneha osepnična epidemija. Ednak sklep o ljudskih šolah bode storil mestni šolski svet. „Slov. Narod“.

Osepnice so se pojavile tudi v ljubljanskej okolici. Zaprle so se ljudske šole v Št. Vidu, v Šmartnem in v Šiški.

Ples delalskega podpornega društva.

Delajo se uže velike priprave za to veliko narodno veselico, ki je denes v Trstu neobhodno potrebna. Celo mirnejši Italijani povprašujejo, kedar bode letos ta ples, pri katerem se druži vse, kar je domačega. Veliki plakati v raznih bojah z obilnimi črkami vpijejo po mestu in okolici domačinom in tujcem, da bode ta toli pričakovana, tradicionalna ljudska zabava 4. februarja zvečer v gledališči „Fenice“. Kdo se je ne udeleži? Mislimo, da vsak, kdor čuti še kaj narodnega v opraji!

Tržaškega podpornega in bralnega društva ženski oddelek napravi dne 28. t. m. ples v redutnej dvorani „Politeama Rossetti“. Začetek ob 8½ uri zvečer. Ustopenina 50 novč. K mnogoštevilnej udeležbi uljudno vabi ODBOR.

Občni zbor telovadnega društva „Tržaški Sokol“ bode dne 2. februarja t. l. Volilo se bode po novih pravilih. Program in kraj občenemu zboru objavimo v bodočej številki.

Gibanje ljudstva v rojanskej župniji leta 1887: rojenih je bilo 248, umrlo jih je 122 in poročenih je bilo 38 parov.

Odvetniška zbornica v Trstu ima 90 članov. V Trstu je 60 odvetnikov, izmed ostalih so po 4 v Pazinu in Rovinji, po 3 v Kopru, Čresu in Pulji, po 2 v Bujah, Poreči, Piranu, na Krku in v Voloskem in po 1 v Labinji, Motovunu in Sežani.

Maffei in Ribos prideta pred porotnike v ponedeljek 23. t. m. Začetek obravnave od 9. pod. Sodišču bode predredoval svetnik D. Sciolis; sodnika bodeta svetnika Mrak in grof Dandini, javni tožitelj: državnega pravnika namestnik Krusič, branitelj Maffejev odvetnik dr. d'Angeli, Ribosin zagovornik je dr. Milanič. — Govorilo se je, da je Maffei v zaporu izbolel, čujemo pa, da je podpolno zdrav, samo oslabil je, ker neče nikdar hoditi z ostalimi jetniki na sprehod. Od kar je v zaporu, ni ga obiskal še nobeden prijatelj. Njegovo soobtoženko Marijo Ribos je obiskala prijateljica njene matere. To je prosila Marija, naj jej oskrbi črno obleko za dan obravnave. Celó v tako ozbiljnem položaji ne more utajiti gizdavosti!

Za družbo sv. Cirila in Metoda. V veselej družbi v gostilni „Istra“ se je nabralo 80 novč. in pri veselici pevskega društva „Hajdrih“ na Proseku v nedeljo dne 15. t. m. osem gold. Vrlo lepo; pogumno dalje!

† Č. g. I. Slapar kaplan v Podgorji je umrl 12. t. m. po kratkej in mučnej bolezni. Pogreb je bil v soboto 14. t. m. pokopal ga je s spremstvom 7 č. duhovnih dekan dolinski č. g. Jan. Véoni mir bodi čestitemu domoljubi!

Strast tržaških odvetnikov. Nedavno so se bili zbrali odvetniki tržaški in se med ostalim tudi razgovarjali o svojem tovariši, to je o gosp. dr. Dukiči, kateri se je predzno (!) zagovarjati svojega klijenta pri deželnem sodišči v hrvaščini. Ukrenoli so izreči temu kolegi svojo grajo in odvetniškej zbornici so naročili, naj se pritoži zaradi tega pravosodnemu ministru. Gosp. Dr. Vitezić sam je krepko zagovarjal gospoda tovariša. Čudne razmere v Trstu, da se Slovan na svojih starodavnih

tleh ne bo smel več javno oglašati v slovanščini!

Redna pošta. Pod tem naslovom smo bili prinesli v 3. števil. 11. januarja pritožbo; ker pa nemamo do denes še nobenega odgovora, ponavljamo isto pritožbo: V ponedeljek 9. t. m. je prejelo naše upravnništvo nič manj in nič več nego 21. (t. j. edenindvajset) po redu tekočih števil lanske „Edinosti“ iz Mokronoga, vrnenih od bivšega naročnika g. M. K. Na ovitkih so poštni pečati: „Nassenfuss-Mokronog“ z različnimi datumi; n. pr. 20/10., 22/10., 27/10., 3/11., 5/11., 10/11., 17/11., itd. Baš iz Mokronoga smo prejeli istega dne tudi tri številke vkupe vrnene od drugega bivšega naročnika g. O. J. — Prav radi bi vedeli, kdo je kriv tej zamudi in kje so ležali do sedaj ti listi?! Morebiti bode preiskalo to zadevo slavno c. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu.

Narodno kmetijsko društvo v Duvljah napravi dne 29. januarja 1888. v prostorih g. Lozarjevih pri g. Žiberni veselico z nastopnim razporedom: 1. A. Hajdrih: Slava Slovincem, možki zbor. 2. Predsednikov pozdrav. 3. H. Volarič: Smo vesela družba, meš. zbor. 4. Simon Gregorič: Domovini, deklamacija. 5. dr. G. Ipavc: Mornarska, možki zbor. 6. Igra: Brati ne zna. 7. Fr. Vilhar: Bojna pjesma, možki zbor. Tombola. Ples. Ustopenina k veselici 20 kr., listek za tombolo 10 kr., listek k plesu za gospode 60 kr., listek k plesu za gospodične 40 kr. Začetek točno ob 6. uri.

Bivši mestni protofizik dr. Glaxa, o katerem smo zadnjič govorili, odpotoval je v četrtek popoldne na svoje novo mesto v Pisto.

Skrivnosten slučaj. Sin tukajšnjega obrtnika, ki je služil necega veletržca, dobil je pred nekaterimi dnevi 1800 gl. gotovega denarja in ček glaseč se na 600 gl. — 12. t. m. ob 4. popoldne je mladenič dignol denar v kreditnem zavodu v Trstu, a od te dobe je izginol. O poverjenju ni govora, kajti 17 letni mladenič je bil jako zanesljiv in priden in našlo se se je v njegovej miznici tudi 1800 gl. denarja. Sodišču se bode izvestno posrečilo izjasniti to skrivnostno stvar.

Pobegnil je baje da svojim starišem 14 letni učenec Rudolf S. iz dunajskega Novega mesta. Prišel je 17. t. m. v Trst in se nastanil v „Hôtelu Evropa“. Ker ni imel denarja, vzela ga je policija v svoje varstvo.

Obsojba. Mihel Biščak ovčar Janeza Obrsnela iz Lokve je popasel 7. sept. p. l. po noči raznim posestnikom otavo, zelje in pitnik. 12. t. m. je bila pri sodišči tržaškem obravnava in Biščak je bil obsojen na 14 mesecev težkega zavora in vsake tri mesece po eden post.

Vjet tat. V C. krojačnico na korsi h. št. 27 je prišel v četrtek popoldne nepoznan človek, da si da napraviti novo obleko. Krojač vidi takoj, da bi imel s tem možem slab zaslužek, zato ni hotel sprejeti naročbe. Jedva odide neznanec, opazi gospodar, da je zginola iz bližnje sobe žepna ura. Žena njegova steče za sumnim človekom, dohiti ga v ulici sv. Antona in zahteva uro. Prestrašeni tat je je res takoj povrnil, milo proseč jo naj ga ne da zapreti. Žena zadovoljna, da ima zopet uro, spusti malopridneža.

Poskušje samouboj. 42letni Vincencij Winter s Českega se je obesil v sredo popoldne na stranišči svojega stanovanja v ulici Belvedere h. št. 10. Slučajno je bil blizu njegov prijatelj, ki je šel iskat Winterja, ker se je predolgo mudil. Našel ga je še živega ter ga takoj odpravil v bolnico. Denes je uže iz nevarnosti. Povod žalostnemu dejanju so bile baje da prevelike skrbi, kajti Winter je uže mnogo časa brez službe.

Nezgoda. V skladišči železja so nakladali delalci v sredo popoldne železo na vozove. Ko so vzdigovali okolo 4 stote težak kos, izmuzne se jim iz rok in pade dninarju Mihelu Severju na desno nogo. Odnegli so siromaka težko ranjenega v bolnico.

Policijsko. Zidar Andrej L. je ukradel prodajalki Katerini F. susega mesa, vrednega 5 gld. Jedel ga ne bode, ker so mu je stražniki vzeli, a tatu so spravili v zavetje v ulico Tigor, kjer mu ne bode toliko prilike uzmati. — Poštenovič si je naročil v prodajalnici na korsi zimsko suknjo, vredno 12 gld. Deček je nesel suknjo z „gospodom“ do hiše št. 10 v zagati del Moro. Kupec vzame suknjo, veleč dečku, naj nekoliko počaka, da mu takoj prinese denar. Dečko je čakal in čakal, a ni bilo ni gospoda ni suknje niti denarja, kajti prebrisaneec je odnesel pete in suknjo po drugej strani. — Težak Peter Kostantini je

žugal godeu Josipu Planerju, da ga zakolje. Stražniki so spravili opasnega človeka v zapor. — Težak Anton Kovič si je osvojil mej delom na parkiku „Imera“ več kilogramov kave. Deli so ga pod ključ. — Postopač A. Malombra je ukradel nekje 5 kg. kave. Ko opazi bližajočega se stražnika, vrže svoj plen in suknjo raz sebe in pobegne. — Kolarju A. M. v ulici Geppa št. 2 so ukradli v četrtek po noči nepoznani tatovi 300 gl. v gotovini.

RAZNE VESTI.

Uboj. Pred nekaterimi dnevi so v Laxenburgu blizu Dunaja nepoznani zločinci ubili in oropali vrtnarja Ivana Leska. Sodišče sumiči hudodelstva 36letnega agenta Alfreda Frankensteina, katerega so vjeli tle dni na Dunaji.

Čuden slučaj otrovanja. Dveletni rokodelcev sinček na Dunaji je mozgal o Božiči slastice s pozlačenim papirjem omotane vred. Drugi dan je dete izbolelo in kmalu potem umrlo, akoprav so se trudili najboljši zdravniki, da bi je rešili.

Strah v gledališči. Napolnilo se je bilo gledališče v Kašavi mej predstavo z dimom in s smradom. Ljudstvo je drlo na to proti vratom in izvestno bi mnogo ljudij bilo pohojenih, da jih niso nekateri zavednejši pomirili. Pokazalo se je, da se se vnele smeti v ceveh zračne kurjave. Ogenj so kmalu pogasili.

O vztrajnosti nekega psa se pripoveda to-le: V silnem viharji se je razbila ladja blizu Islanda. Mornarji so vsi utonoli; rešil se je samo novofundlanski pes, ki je bil tudi na ladji. Vsakdo se mora čuditi tej živali, ako pomisli, da je moral pes v strašnem viharji 30 angleških milj daleč plavati, dokler se mu ni posrečilo dospeti na suho.

Književnost.

„Slovanskega sveta“ nam je došla včeraj 1. številke druga izdaja. Jako vkusna oblika, lep papir, čist razgoveten tisk in zelo zanimljivo gradivo: Naš program; od spoznanja do dejanja; diplomacija, politika in narodi; verska toleranca na Ruskem; Ivan Gundulič; Psoglavci, zgodovinska slika; dopis iz Prage in pogled po slovanskem svetu. — Izdajatelj in lastnik lista je Fran Podgornik, urednik Janko Pajk.

„Kmetovalec“ gospodarski list s podobami, izhaja v Ljubljani. Prejeli smo prvo številko letošnjega letnika, katera je taka, da moremo list prav toplo preporučiti vsem slovenskim kmetovalcem. Letos je pričel prinašati Kmetovalec še posebno prilogo z imenom „Vrtnar“, katerej je namen pospeševati vrtnarstvo, vzlasti šolsko. List prinaša tudi v razjasnilo berila lepo izdelane podobice. Ker je naročnina zelo nizka (2 gld. na leto, za učitelje pa le 1 gld.) naj noben slovenski gospodar ne zamudi naročiti si ta prekoristni list.

Sedmi mednarodni orientalski kongres na Dunaji. Spisal Dr. Karol Glaser. Trst, tiskarna Dolenc 1887. Stranij 16. — Spis je prinašala lanska „Edinost“ v prilogi; zdaj je prišel na svetlo v knjižici, ki je zanimljiva, ker nam lepo opisuje učenjaški shod, v katerem se je ukrepalo o raznih vzhodnih jezicah.

Tržno poročilo.

Kava. Slaba tendenca, malo prodaje, cene padajo. Rio po gl. 96—114, Santos po gl. 94—104, Java f. 100—106.

Sladkor malo prodaje, cene padajo. Avstrijski mleti po gl. 22—25.

Bombaž. Ker bode v Indiji slaba žetev, se podražuje.

Žito. Cene stalne, prodaje malo. Koruza od gl. 6.30—6.60, oves po gl. 4.75—5.15.

Južno vočje. Razveu pomeranč, katere se vedno dražje, je vse mrtvo. Pomeranče po gl. —7—3.75, limoni po gl. 2.25—3.25 vsak zaboj, Smokve po f. 12—14, sultanine po gl. 22—30 kvintal.

Popper po gl. 82.

Olje. Trdne cene. Na inozemskih tržiščih se dražje. Namizno po gl. 37—39, bombažno po gl. 27—27.50.

Riž Slaba kupčija, nizke cene. Italijanski in japonski po gl. 18.50—21.50, kitajski p. gl. 17.25.

Seno volovsko, stari stot. po f. 2.10—2.50, metr. stot. po f. 3.75—4.10, konjsko stari stot. f. 1.65—1.90, metr. stot. f. 2.94—3.39.

Slama stari stot f. 1.50—2, metr. stot. f. 2.68—3.57.

Oglje metr. stot. f. 2.70—2.80.

Fizol od 1.10—1.60 kr.

Maslo od t. 1—1.30.

Poslano.

Po zaključku VI. oddelka c. kr. gospodarskega društva izročilo se je gospod Franju Iv. Kwizda nastopno pohvalno pismo:

Tiskarna Dolenc v Trstu.